

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 37/26

2026 m. kovo 17 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-258/24 | *Katholische Schwangerschaftsberatung*

Katalikiška asociacija negali atleisti darbuotojos vien dėl to, kad ji atsiskyrė nuo Katalikų Bažnyčios

Toks atleidimas iš darbo suponuoja, kad, atsižvelgiant į vykdomos veiklos pobūdį, reikalavimas neatsiskirti nuo šios bažnyčios yra esminis, teisėtas ir pateisinamas, atsižvelgiant į šios asociacijos veiklos normas

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas paaiškino, kaip reikia užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp, viena vertus, darbdavio, kurio veiklą reguliuojančios normos grindžiamos religija, interesų, kad nebūtų pažeidžiamos jo veiklos normos ir teisė į autonomiją, ir, kita vertus, darbuotojų interesų nebūti diskriminuojamiems dėl religijos. Pagal Sąjungos teisę valstybėms narėms pripažįstama tam tikra diskrecija derinant šiuos interesus. Nors nacionaliniai teismai iš principo turi susilaikyti nuo pačių bažnyčios ar organizacijos veiklą reguliuojančių normų teisėtumo vertinimo, vis dėlto būtent šie teismai, o ne atitinkama bažnyčia ar organizacija turi įvertinti, ar profesinis reikalavimas dėl atitinkamos veiklos pobūdžio arba aplinkybių, kuriomis ji vykdoma, yra esminis, teisėtas ir pateisinamas atsižvelgiant į šias veiklos normas. Nagrinėjamu atveju Teisingumo Teismas nusprendė, kad tokia katalikiška asociacija kaip Vokietijos asociacija *Katholische Schwangerschaftsberatung* (Katalikiškoji konsultacijų neštumo klausimais asociacija) iš principo negali atleisti iš darbo darbuotojos katalikės vien dėl to, kad ji atsiskyrė nuo Katalikų Bažnyčios, ypač kai ši asociacija tai pačiai veiklai vykdyti įdarbina nekatalikus. Esant tokiai situacijai atsiskyrimas nuo bažnyčios savaime nepažeidžia asociacijos veiklos normų ar teisės į autonomiją. Vis dėlto galiausiai nagrinėjamu atveju tai turės įvertinti Vokietijos Federalinis darbo teismas.

Katholische Schwangerschaftsberatung yra Vokietijos Katalikų Bažnyčios asociacija, konsultuojanti nėščiąsias. Iš visų savo darbuotojų ji reikalauja laikytis Katalikų Bažnyčios gairių, pagal kurias bet kokių konsultacijų neštumo klausimais tikslas yra apsaugoti negimusio vaiko gyvybę, todėl jos turi būti grindžiamos siekiu skatinti nėščią moterį tęsti nėštumą ir priimti vaiką.

Kai viena iš jos konsultančių, Katalikų Bažnyčios narė, atsiskyrė¹ nuo šios bažnyčios², *Katholische Schwangerschaftsberatung* dėl šios priežasties ją atleido iš darbo. Pagal taikomą kanonų teisę atsiskyrimas nuo Katalikų Bažnyčios laikomas dideliu lojalumo įsipareigojimų pažeidimu.

Konsultantė atsiskyrimą motyvavo tuo, kad Limburgo vyskupija, be bažnyčios mokesčio, renka papildomą bažnytinių mokestį iš katalikų, kurie, kaip ir ji, yra sudarę tarpkonfesinę santuoką su dideles pajamas gaunančiu sutuoktiniu. Be to, ši asociacija toje pačioje konsultavimo tarnyboje taip pat įdarbino darbuotojus, nepriklausančius Katalikų Bažnyčiai, kuriems nebuvo taikomas toks pat lojalumo reikalavimas, todėl jiems negrėsė atleidimas iš darbo dėl tos pačios priežasties. Taigi konsultantė užginčijo atleidimą iš darbo Vokietijos teismuose.

Federalinis darbo teismas, manydamas, kad konsultantės atleidimas iš darbo yra tiesiogiai religija grindžiamas skirtingas požiūris, abejojo, ar šį skirtingą požiūrį galima pateisinti. Todėl jis paprašė Teisingumo Teismo išaiškinti Sąjungos teisės normas dėl vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje³, atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją⁴.

Teisingumo Teismas atsakė, kad **pagal Sąjungos teisę draudžiamos** nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias privati

organizacija, kurios veiklą reguliuojančios normos grindžiamos religija, **gali reikalauti, kad darbuotojas**, kuris yra tam tikros šią religiją praktikuojančios bažnyčios narys, per darbo santykių laikotarpį **neatsiskirtų nuo šios bažnyčios, priešingu atveju bus atleistas iš darbo**⁵, nors

- ši organizacija įdarbina kitus asmenis toms pačioms kaip ir aptariamo darbuotojo funkcijoms vykdyti, nereikalaudama jų būti šios bažnyčios nariais, ir
- šis darbuotojas nevykdo viešai pastebimos priešiškos bažnyčiai veiklos,

kai, atsižvelgiant į šio darbuotojo profesinės veiklos pobūdį arba aplinkybes, kuriomis ji vykdoma, šie profesiniai reikalavimai nėra esminiai, teisėti ir pateisinami atsižvelgiant į šios organizacijos veiklos normas.

Nors nagrinėjamu atveju tai turi įvertinti Federalinis darbo teismas, Teisingumo Teismas vis dėlto pateikė jam kai kurias gaires.

Teisingumo Teismo nuomone, **ginčijamas reikalavimas pirmiausia nėra „esminis“** konsultanto nėštumo klausimais veiklai. *Katholische Schwangerschaftsberatung* tokias pareigas patikėjo darbuotojams, kurie nėra Katalikų Bažnyčios nariai. Tai rodo, kad pati asociacija mano, jog priklausymas šiai bažnyčiai nėra būtinas, pakanka, kad šie konsultantai įsipareigotų laikytis Katalikų Bažnyčios gairių šioje srityje.

Be to, konsultantė atsiskyrimą nuo Bažnyčios pagrindė papildomu bažnytiniu mokesčiu, kurį ji turi mokėti dėl to, kad jos sutuoktinis nėra katalikas ir gauna dideles pajamas. Konkrečiai kalbant, šis atsiskyrimas **nereiškė, kad ji atsiribojo nuo Katalikų Bažnyčios pagrindinių principų ir vertybių ar jų nepaisė**. Be to, neatrodo, kad ji nebebūtų pasirengusi laikytis minėtų gairių, kurių įsipareigojo laikytis darbo sutartyje.

Bet kuriuo atveju *Katholische Schwangerschaftsberatung* turi įrodyti, kad jos veiklos normų ar teisės į autonomiją pažeidimo pavojus yra tikėtinas ir didelis, todėl nustatyti tokį reikalavimą iš tikrųjų būtina ir jis yra proporcingas.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106

Likite su mumis!

¹ Ji pateikė pareiškimą kompetentingai savivaldybės institucijai. Ši institucija apie tai informuoja tik Katalikų Bažnyčią ir darbdavį, kad jis galėtų į tai atsižvelgti apskaičiuodamas darbuotojo darbo užmokestį.

² Ir atsiskė vėl prie jos prisijungti.

³ 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos [direktyva 2000/78/EB](#), nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus.

⁴ Konkrečiai kalbant, į pagrindinę teisę į minties, sąžinės ir religijos laisvę, taip pat draudimą diskriminuoti dėl religijos.

⁵ Arba, norėdamas tęsti darbo santykius, vėl prisijungtų prie šios bažnyčios, kai nuo jos atsiskyrė.